

Kulturhistorisk inventering av kyrkobyggnader och kyrkomiljöer i
Linköpings stift 2004

HOVS KYRKA

Hov socken
Vadstena kommun
Linköpings stift
Östergötlands län

ÖSTERGÖTLANDS LÄNSMUSEUM

Raoul Wallenbergs plats • Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013-23 03 00 • Fax 013-14 05 62
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

HOVS KYRKA

Kulturhistorisk inventering av kyrkobyggnader och kyrkomiljöer i Linköpings stift
Delrapport augusti 2004

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte.....	3
Kulturminneslagen.....	3
Kulturhistorisk bedömning	3
Inventeringens uppläggning och rapport	4
HOVS KYRKA.....	5
KULTURHISTORISK BEDÖMNING.....	11
HÄNDELSELISTA.....	12
KÄLLOR	16
Kartor.....	16

INLEDNING

Bakgrund

Med utgångspunkt i behovet av att förbättra kunskapsunderlaget för våra kyrkobyggnader och kyrkomiljöer genomförs en stiftsövergripande kulturhistorisk inventering. På uppdrag av Linköpings stift utför Östergötlands länsmuseum inventeringen inom stiftets del av Östergötlands län. Arbetet bekostas av medel från den kyrkoantikvariska ersättningen och påbörjades under år 2004. Projektet beräknas vara avslutat vid utgången av år 2006. Inventeringen berör de till Svenska kyrkan hörande kyrkobyggnader som omfattas av kulturminneslagen. Lagen gäller de kyrkobyggnader som är tillkomna före utgången av år 1939 och ytterligare några som skyddas genom särskilt beslut av Riksantikvarieämbetet. Denna rapport utgör en delrapport i inventeringen vars resultat kommer att sammanställas och analyseras i en stiftsövergripande rapport.

Syfte

De stiftsövergripande inventeringarnas syfte är:

- att lyfta fram och öka förståelsen för kyrkans kulturvärden och att främja kontakterna mellan kyrkan och kulturmiljövården
- att skapa ett underlag för församlingarnas/samfälligheternas planering och förvaltning av kyrkan/kapellet och för vård- och underhållsplaner
- att sammanställa ett enhetligt och tillgängligt kunskapsunderlag med beskrivning av och historik för den enskilda kyrko/kapellbyggnaden samt en bedömning av de kulturhistoriska värdena. Inventeringen blir samtidigt en samlad dokumentation och överblick av kyrkobyggnader/kapell och kyrkomiljöer i stiftet från 2000-talets första decennium.
- att skapa ett underlag för handläggning av kyrkoantikvariska ärenden och för bedömning av var det är särskilt viktigt att stödja insatser med kyrkoantikvarisk ersättning.

Kulturminneslagen

Enligt Lag om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950) skall Svenska kyrkans *kyrkobyggnader*, *kyrkotomter* och *begravningsplatser* vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas. Tillstånd måste sökas hos länsstyrelsen för att göra väsentliga förändringar av kyrkobyggnaden.

Kulturhistorisk bedömning

Den kulturhistoriska bedömningen görs utifrån principer som tagits fram av och fortlöpande diskuteras med representanter för Linköpings stift, länsstyrelserna i Jönköpings, Kalmar, och Östergötlands län samt läns museerna i Jönköpings och Kalmar län. En kulturhistorisk bedömning är aldrig definitiv utan hela tiden föremål för omvärderingar. Bedömningen utgår från såväl den enskilda kyrkobyggnadens värden som kyrkomiljöns i sin helhet, men också till värden i förhållande till andra kyrkobyggnader i stiftet och övriga landet. Inför varje planerad förändring skall tillstånd inhämtas från länsstyrelsen och varje ärende behandlas där från fall till fall. Den kulturhistoriska bedömningen utgör underlag för beslut om vilka åtgärder som kan vara berättigade till kyrkoantikvarisk ersättning.

Inventeringens uppläggning och rapport

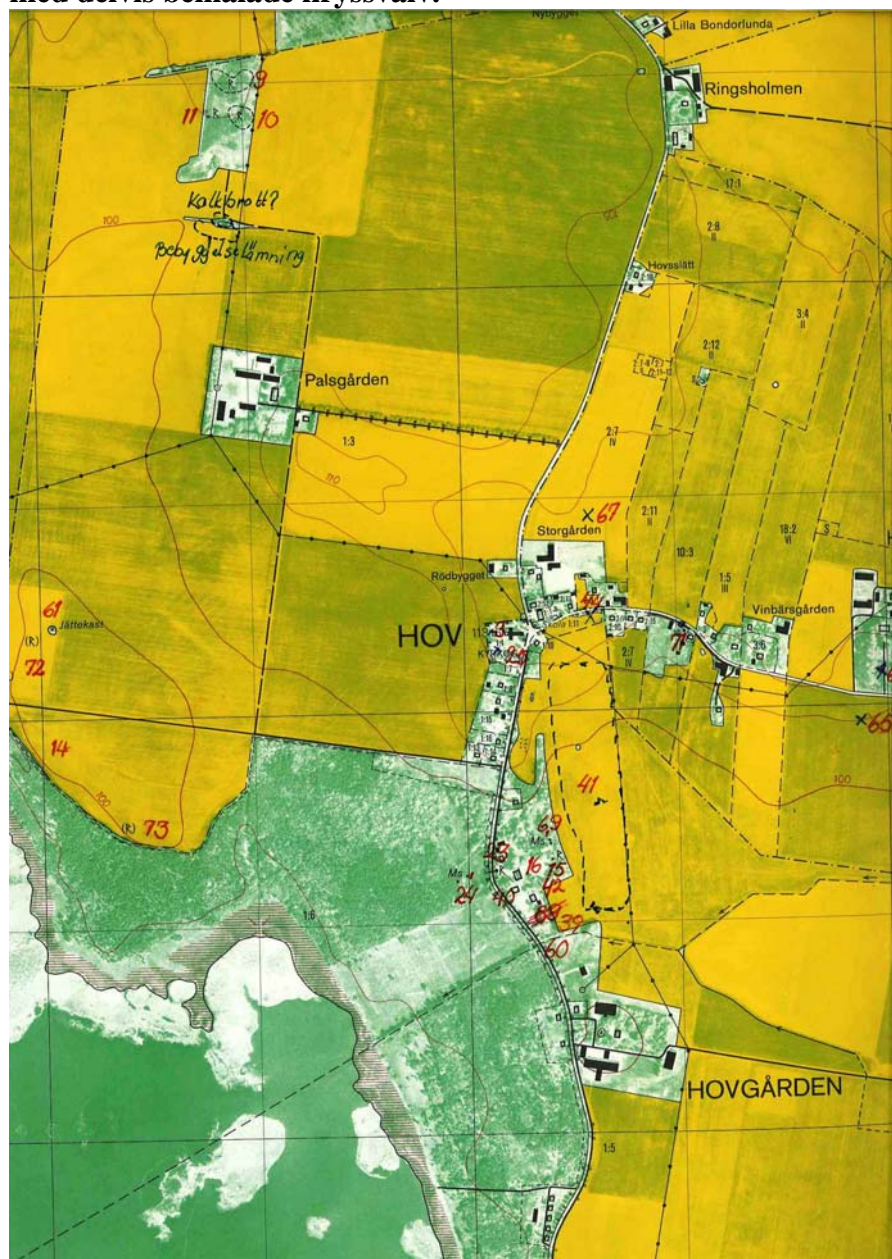
Rapporten består av en historik över kyrkobyggnaden, en beskrivning av exteriör och interiör, fotografier och en kulturhistorisk bedömning. Arbetet har varit uppdelat i en fältdel med inventering och fotografering samt en arkivgenomgång. De aktuella arkiv som gått igenom har främst varit läns museets topografiska arkiv och Antikvarisk-topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Uppgifter har vidare hämtats från aktuell litteratur däribland hembygds litteratur. I viss mån har lantmäteriets handlingar och kartor nyttjats. De i rapporten redovisade arkivuppgifterna utgör en sammanfattning av genomgångna arkiv och ska inte ses som en komplett beskrivning av händelser i kyrkobyggnadens historia. Arbetet inkluderar en omfattande fotodokumentation varav endast en mindre del är presenterad i denna rapport. Delar av inventeringsmaterialet görs tillgängligt via Kulturmiljövårdens bebyggelseregister, vilket är ett informationssystem som förvaltas av Riksantikvarieämbetet (www.raa.se).

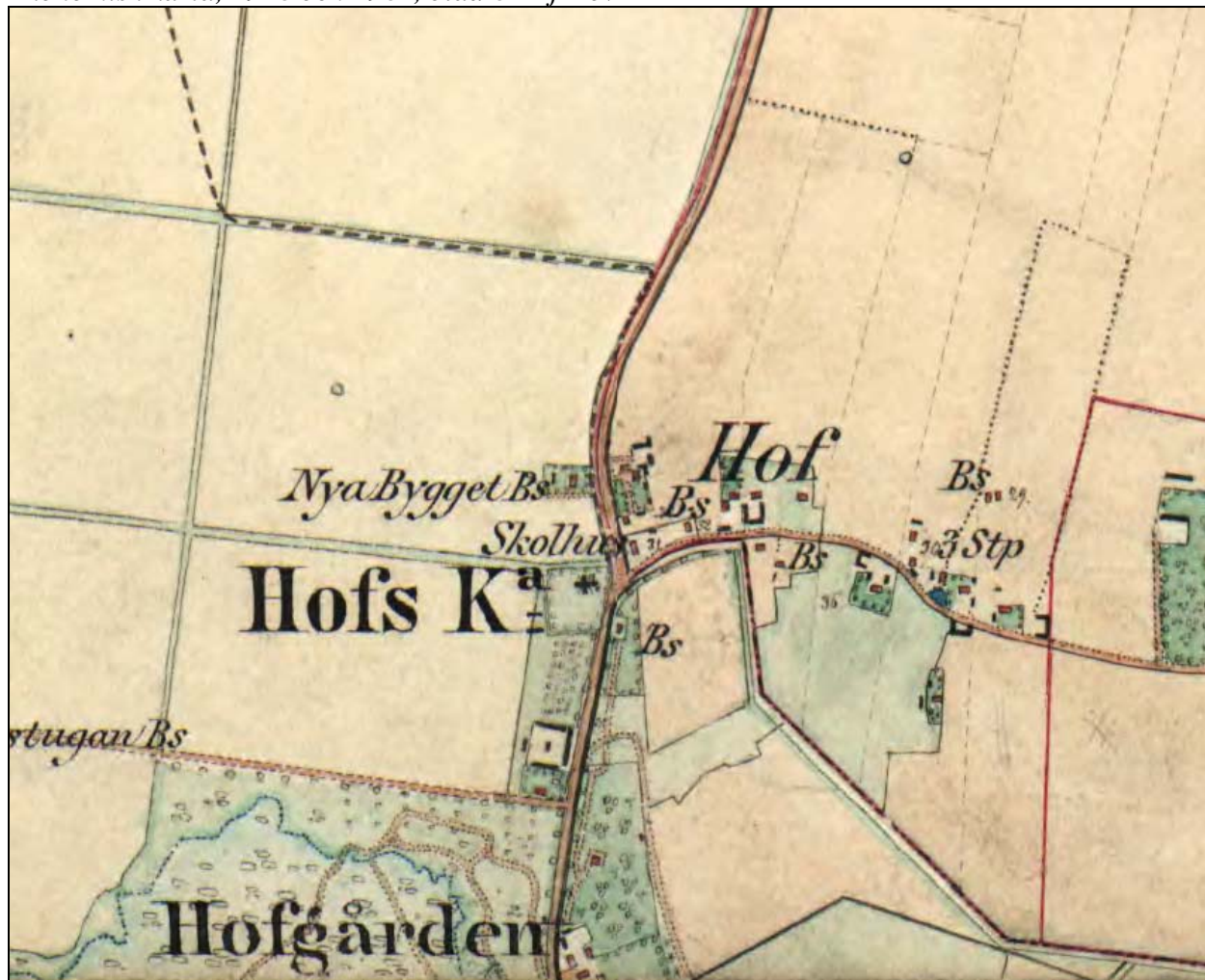
Fältarbetet, fotografering och rapportsammanställningen har utförts av antikvarie Anna Lindqvist vid Östergötlands läns museum. Rapporterna finns tillgängliga på Linköpings stift, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Östergötlands läns museum samt på respektive kyrklig samfällighet.

HOVS KYRKA

Hov 19:1, Hovs socken, Vadstena kommun, Göstrings härad, Östergötlands län och landskap, Linköpings stift

Hov är en medeltida socken. Den är belägen på Vadstenaslätten vid sjön Tåkern. De tidiga kristna gravmonumenten, de s k eskilstunakistorna, är rikt företrädda i Hov. Den nuvarande kyrkan har föregåtts av en äldre stenkyrka på samma plats. Den nuvarande kyrkan har en komplicerad medeltida byggnadshistoria, som inte helt är klarlagd. Kyrkan började sannolikt uppföras vid mitten av 1100-talet och har under senare delen av medeltiden tillbyggt vid flera tillfällen. Tornhuvens utseende härstammar från en ombyggnad 1765 av östgötabyggmästaren Petter Frimodig. Kyrkan har en salformad plan med sakristia i norr och torn i väster. Huvudingången är via tornet i väster, men separata ingångar finns även till tornet, koret och sakristian. Fasaderna är vitputsade och det branta sadeltaket är spåntäckt. Interiören har behållit en senmedeltida karaktär med delvis bemålade kryssvalv.

Utdrag ur Häradsekonomisk karta 1878

Socknen

Hovs socken ligger öster och norr om sjön Tåkern på slätten ca 10 km söder om Vadstena. Hov är en medeltida socken och omnämns 1268 som *Huw*. Före 1892 var socknen uppdelad på tre häradar, Dals, Aska och Göstrings, därefter ingår den enbart i Göstrings härad. Socknen är en utpräglad jordbruksbygd. Kungsgården Hovgården har varit socknens största gård. På initiativ av ägaren till Hovgården sänktes Tåkern år 1844 med 1,7 m så att medelvattendjupet numera endast är 0,8 m. Genom sjösänkningen ökade arealen odlingsbar mark betydligt. Därmed inleddes även en kraftig utveckling av såväl växtlighet som fågelliv vid Tåkern. Socknen är fornlämningsrik, men en stor del av fornlämningarna har blivit bortodlade i slättområdet.

Kyrkomiljön

Kyrkan ligger vid ett mindre vägskäl med vägar mot Vadstena, Väderstad och Bjälbo. Den är högt belägen på en markerad moränhöjd med utsikt över slätten och Tåkern. Kyrkomiljön ingår som en väsentlig del av den riksintressanta kulturmiljön runt Tåkern. Öster om kyrkan och på andra sidan landsvägen ligger en f d skola, numera församlingshem, med bevarade uthus. Den uppfördes 1875 av kalksten från ett kalkstensbrott på Hovgården. I direkt anslutning till skolan ligger ett reveterat tvåvåningshus, som uppfördes 1925 som lärarbostad. I kyrkomiljön ingår även en f d lanthandel. Söder om kyrkan går en allé förbi Hovgården, som

med omgivande park och lövplanterade hagmarker har en tydlig herrgårdsprägel. Gården delades 1879 och två nya ensamliggande större gårdar, Palsgården och Ringsholmen, skapades norr om kyrkan. Den f d prästgården ligger vid Hovnäs ca 2 km öster om kyrkan.

Kyrkogården

Kyrkogården ligger högre i förhållande till omkringliggande marknivå och kringgärdas av en stödmur. Huvudingången är belägen i öster och är försedd med enkelt utformade smidesgrindar. På kyrkogården anlades 1801 ett gravkor för kyrkoherden i Hov Daniel Grevillius.

Beskrivningen och historiken kompletteras efter avslutad kyrkogårdsinventering.

Kyrkobyggnaden

De tidiga kristna gravmonumenten, de s k eskilstunakistorna, är rikt företrädna i Hov. I sin mest utvecklade form har gravmonumenten bestått av fem hällar – sidohällar, gavelhällar samt en lockhäll. De har framför allt förekommit i den västra delen av Östergötland, som faktiskt har den största koncentrationen i landet. Dessa tidiga kristna gravmonument med vikingatida ornamentik har satts i samband med kungs- och stormansgårdar. Sannolikt har de tidigmedeltida kungarna och deras närmaste män uppfört egna kyrkor och kyrkogårdar i anslutning till sina gods och gårdar. I Hovs socken har Hovgården varit kungsgård och den första kyrkan, som sannolikt var av trä, uppfördes på dess mark. I Hov har man funnit hundratals fragment av eskilstunakistor. De flesta har varit inmurade i den nuvarande kyrkan.

Hovs kyrka har en mycket komplicerad medeltida byggnadshistoria och den är inte klarlagd i sin helhet. Den nuvarande kyrkan har föregåtts av en äldre stenkyrka. Den var sannolikt uppförd under 1100-talets första hälft och bestod av ett rektangulärt långhus och ett smalare, rakslutet kor. Vid den murverksdokumentation och arkeologiska utgrävning som gjordes i samband med en större renovering 1961 framkom grundplanen av den äldre stenkyrkans södra del. Sydmuren var belägen ca 3 meter söder om den nuvarande södra långhusmuren. Kyrkan revs av okänd anledning i samband med att den nuvarande kyrkan uppfördes på samma plats i slutet av 1100-talet eller under 1200-talet. En mycket märklig omständighet är den lilla skillnaden i storlek mellan de båda kyrkorna. Den äldsta stenkyrkans långhus var utvändigt av samma längd som det nya långhuset. Byggnadsmaterial från den äldre stenkyrkan användes i det nuvarande långhusets nedre delar. De är murade med kalksten och däröver har grövre stenar använts. Kyrkan saknar markerad sockel. Muren har jämnats ut med ett tunt putslager och kvaderritsningar har utförts i de övre delarna för att efterlikna verkan av de jämnare skiften i murens nedre del. Delar av de äldre fönsteromfattningarna har också

återanvänts. Eventuellt återanvändes långhusets sydmur i ett vapenhus som uppfördes på den nya kyrkans sydsida och som revs 1815.

En vanlig förkommande utveckling av de medeltida kyrkorumen är att koret under senare delen av medeltiden ersatts av ett större kor, ofta av långhusets bredd, den s k salkyrkotypen. Den bebyggelseutvecklingen kan man vid en första anblick av kyrkan tro är den mest logiska även för Hovs del. Det finns dock flera byggnadsdetaljer som motsäger att koret skulle vara uppfört under yngre medeltid. På koret förekommer opus spicatum, d v s axmurning, som åstadkommit genom att kalkstensskivor murats på snedden. Denna typ av murning användes företrädesvis under romansk tid, d v s under 1100-talet. Konsthistorikern Christian Lovén har skrivit om kyrkans byggnadshistoria i en artikel i Fornvännen 1990. Han har tolkat byggnadshistorien så att koret uppfördes först. Han har daterat det till 1100-talets andra hälft och att långhuset tillbyggdes under 1200-talets första hälft. Detta innebär att den äldsta medeltida stenkyrkans långhus stod kvar vid sidan om det stora koret i över hundra år. Han menar vidare att en sannolik tolkning av det märkliga korbygget, kan ha varit att man planerade att använda den äldre kyrkans sydmur och sedan uppföra en nordmur på samma avstånd som den befintliga sydmuren och därigenom erhålla en mycket stor kyrka med treskeppigt långhus.

Tornet är senare tillbyggt vid långhusets västra gavel. Vid murverksdokumentationen 1961 noterades ett spetsbågigt fönster på västra gaveln med bevarad tegelomfattning och glasfals. Av detta drog man slutsatserna att kyrkan varit tornlös relativt länge under medeltiden, åtminstone ända in på 1400-talet. Detta har senare bekräftats genom dendrokronologi, d v s årsringsdatering, av tornets bjälklag, som daterats till 1490-talet. Tornet har en i exteriören högt placerad ingång till första våningen på den södra sidan. Den utvändiga trappans steg består delvis av gravhällar. Mellan första och andra våningen finns rester efter en invändig trappa i den västra muren. Sakristian är sannolikt tillbyggd under 1400-talet.

Kyrkans exteriör präglas idag till största delen av de förändringar som utfördes under 1700-talet och därefter. Tornet påbyggdes och försågs med en ny lanternin 1765 av östgotabyggmästaren Petter Andersson Frimodig. Under 1770-talet tillkom de stora fönsteröppningarna och fasaderna putsades och vitkalkades. Vapenhuset revs 1815 och sydportalen murades igen och troligen upptogs då ingången i tornets västra mur. Huvudingången är idag via tornets västsida, ingångar finns även på korets sydsida och i sakristians västra mur. Fasaderna är vitputsade med högt sittande frilagda romanska fönsteröppningar samt fragment av inmurade tidigkristna gravhällar. Fönsterbågarna är av gjutjärn. Det branta sadeltaket och tornet är belagda med spån.

Kyrkorummet var ursprungligen öppet till nock, vilket två bevarade fönsteröppningar över valven tyder på. Det försågs sannolikt senare med ett plant undertak av trä. Kyrkorummet valvslogs under 1400-talet och försågs därefter med kalkmålningar. Dessa är märkliga genom sitt motivinnehåll. Målningarna, som fyller korets och långhusets östra valv, har delvis sedvanliga bibliska motiv. Ovanliga inslag är en framställning, som har tolkats som den heliga Birgitta. Det har även funnits en serie målade vapensköldar, det svenska och danska riksvapnet har tagits fram. Målningarna överkalkades 1774 och när de togs fram och konserverades vid en renovering 1950 var flera figurscener i fragmentariskt skick. På korets norra vägg mot sakristian finns en nisch, som kan ha varit ett sakramentsskåp. Dörren till sakristian är även medeltida och består av nitade järnplåtar. En järnbeslagen ekdörr finns även på Historiska museet i Stockholm.

I början av 1700-talet utfördes sannolikt en modernisering av kyrkorummet, då både ny predikstol och altarpupsats tillkom. Predikstolen är tillverkad 1717 av bildhuggaren Olof Wiström i Vadstena. Den har dock förändrats vid ett flertal senare tillfällen. Altarpuppställningen är utförd 1719 av bildhuggaren Bengt Wedulin i Hjo. I hans uppdrag ingick att infoga det befintliga medeltida altarskåpet i den nya lutherska kompositionen. I samband med att målningarna överkalkades 1774 försågs kyrkan med en ny orgel. Den är

byggd av orgelbyggare Lars Strömblad i Ödeshög. Verket är senare utbytt, men fasaden kvarstår till en viss del från den ursprungliga orgeln. Eventuellt byggdes även orgelläktaren vid samma tillfälle. Friherrinnan Funk, ägare till Hovgården, lär 1783 har bekostat nya korbänkar och nybyggnad eller ombyggnad av den övriga bänkinredningen. Bänkarna moderniserades i samband med en renovering 1914. Dörrarna har en renässanskaraktär och kan eventuellt ha återanvänts från en äldre bänkinredning. Bänkinredningen består av två kvarter och ansluter i såväl yttervägg som åt väster. Korbänkarna har ett ovanligt utförande och omsluter altaret åt söder och norr.

Under 1800-talet skedde inga större kända förändringar i interiören. En ny dopfont tillkom dock 1873, vilken ritades av Johan Robert Nyström, son till Östergötlands storbyggmästare Abraham Nyström.

Under 1900-talet har ett flertal ombyggnader ägt rum. År 1914 omlades bl a golvet med kalksten. Under kyrkans golv lär det finnas gravkor. Den mest omfattande renoveringen utfördes 1950 under ledning av arkitekt Kurt von Schmalensee i Norrköping. Läktaren gjordes om och västportalen, som delvis varit igenmurad, frilades. Sannolikt om- eller nygjordes altaret och altarringen förändrades. Fönsteröppningarnas innerbågar försågs med antikglas i blyspröjs. När de yttre bågar, som är av gjutjärn, tillkom är oklart. De medeltida kalkmålningarna i valven togs fram och ”den gamla pärlgrå tonen som finns kvar å de äldsta bänkpartierna framtages och ny inredning målas i samma färgton.” Kyrkorummet för övrigt målades om i anslutning till bänkinredningens färgsättning.

Interiören präglas idag av många olika tidsskikt. Kyrkorummet har, trots flera ombyggnader, bevarat en senmedeltida prägel med bemålade valv. Inredningen och den slutna bänkinredningen tillkom i stort sett under 1700-talet. Tilläggen från de olika perioderna samverkar trots deras skilda tillkomstår till att ge kyrkorummet en enhetlig karaktär.

Under renoveringen 1950 upptäcktes inte mindre än 114 fragment av skiljestunakistor. Dessa plockades ut ur murarna och placerades i tornkammaren, som iordningställdes som ett museum. Ytterligare några hundratal stenfragment finns kvar i murarna. I koret finns ett stort antal gravhällar. Det är oklart om någon ligger kvar på ursprunglig plats eller om samtliga flyttades in från kyrkogården när korgolvet lades om 1869.

Kyrkan äger en mycket speciell medeltida ekskulptur. Den föreställer ett stående lejon i relief och har tolkats som en del av en bänkgavel.

KULTURHISTORISK BEDÖMNING

Kyrkan och kyrkogården utgör tillsammans med den omkringliggande bebyggelsen, som t ex skolan och Hovgården, en mycket värdefull kulturmiljö. Kyrkomiljön ingår även som en väsentlig del av den riksintressanta kulturmiljön runt Tåkern.

Kyrkogården

Den kulturhistoriska bedömningen kompletteras efter avslutad kyrkogårdsinventering.

Kyrkobyggnaden

Hov intar en särställning bland länets medeltida kyrkplatser genom den rika förekomsten av tidigkristna gravmonument, kopplingen till kungsgården samt den äldsta stenkyrkan. Kyrkans medeltida byggnadshistoria är inte helt klarlagd. Murverket härstammar dock från de olika byggnadsperioderna under medeltiden och utgör en viktig källa till kunskap om medeltida byggnadsteknik med bl a korets opus spicatum, d v s axmurning. Även äldre fönsteröppningar, övriga medeltida byggnadsdetaljer, som t ex sakristians järndörr och sakramentsskåpet utgör värdefulla historiska dokument. Murverket innehåller dessutom byggnadsmaterial från den äldsta stenkyrkan samt ytterligare ett stort antal fragment av de s k eskilstunakistorna.

Kyrkans exteriör har, med undantag av den för byggmästaren Petter Frimodig typiska tornhuven, i hög grad bibehållit sin medeltida prägel. Till kyrkans ålderdomliga karaktär hör även de branta spånklädda sadeltaken. Exteriören har ett speciellt utseende genom det stora, höga koret och den branta takresningen.

Kyrkorummet, som har tillkommit under flera etapper under medeltiden, har en senmedeltida prägel med sina delvis bemålade kryssvalv. De medeltida målningarna, med sina ovanliga bildframställningar, ger en intressant inblick i länets senmedeltida målningstradition. Bänkinredningen, som ansluter i såväl yttervägg och åt väster samt korbänkarnas utformning med sina bevarade renässansdörrar, är ett numera ovanligt inslag i kyrkorummen. Betydelsefulla inslag i kyrkorummet är även bl a predikstolen, altarupsatsen samt gravhällarna.

Kyrkans historia är intimt förknippad med Hovgården och dess olika ägare. De har genom årens lopp bl a bekostat större renoveringar av kyrkan och försett den med fast inredning och inventarier.

Delar av kyrkan, framför allt tornet, bär spår av ålder och patina vilket är viktigt att bevara.

Sammanfattning

- Hov intar en särställning bland länets medeltida kyrkplatser genom bl a den rika förekomsten av tidigkristna gravmonument.
- Kyrkobyggnaden är ett mycket välbevarat byggnadsverk från medeltiden. Det medeltida murverket med bl a opus spicatum och interiörens senmedeltida kalkmålningar har mycket stora kulturhistoriska värden.
- Kyrkans exteriör har hög i grad bibehållit sin medeltida prägel. Exteriören har ett speciellt utseende genom det stora, höga koret. Till kyrkans ålderdomliga prägel hör även de branta spånklädda sadeltaken.
- Betydelsefulla inslag i kyrkorummet är även bl a predikstolen, altarpopsatsen och gravhällarna.
- Kyrkans historia är intimt förknippad med Hovgården.

HÄNDELSELISTA

Förteckningen gör inga anspråk på att vara komplett. Den bygger enbart på nedan redovisade källor och kan i framtiden komma att revideras.

- 1100-1149 Nybyggnad – Kyrka av sten med rektangulärt långhus och ett smalare rakslutet kor. Revs i samband med att den nuvarande kyrkan uppfördes. Eventuellt infogades en del av sydturen i den nya kyrkans vapenhus. Sockenk.
- 1150-1299 Nybyggnad – Kyrka av tuktad kalksten, koret uppfördes först, sen långhuset. Koret är murat med opus spicatum. Murverket i långhusets nedre del innehåller ett stort antal delar till s k eskilstunamonument. Två romanska fönster på sydsidan och ett på nordsidan. Sockenk. ÖLM
- 1400-1499 Ändring – ombyggnad, valvslagning av kyrkorummet. Sockenk
- 1400-1515 Arkitekturbunden utsmyckning – valven försågs med kalkmålningar. Sockenk.
ÅN
- 1400-1499 Nybyggnad – Sakristia. Sockenk
- 1460 Datering av dendrokronologisk provtagning av högben av tall i långhuset. ÖLM
- 1473-1474 Datering av dendrokronologisk provtagning av ekbjälklag i tornet. ÖLM
- 1493-1495 Datering av dendrokronologisk provtagning av ek i klockbocken. ÖLM
- 1500-1549 Nybyggnad – Torn av tuktad kalksten. Sockenk
- 1671 Ändring – ombyggnad, interiör, valv slogs i tornets bottenvåning. FO

- 1717 Fast inredning – predikstolen tillverkad av mästare Olof Wiström, Vadstena. Den flyttades från södra sidan 1751 till sin nuvarande placering. Förändrades och förminskades 1882 och återställdes 1950. Socken
- 1719 Fast inredning – altarpuppsten tillverkad av Bengt Wedulin, bemålades 1732. Mittpartiet härrör från ett senmedeltida altarskåp. Socken. ÖLM
- 1751 Ändring – fast inredning, predikstolen från 1717 flyttades från södra väggen till sin nuvarande placering på norra sidan. Bekostades av Johan Adolph Olivecrona på Hovgården. FO. PM
- 1765 Ändring – ombyggnad, exteriör, tornkrönet försågs med en lanternin i två avsatser, klockorna flyttades upp. Sannolikt murades den övre delen om. Byggmästare Petter Andersson Frimodig. Socken. ÖC 1950-11-30, K
- 1770-1779 Ändring – ombyggnad, exteriör, nya fönster togs upp på norra sidan och de befintliga fönsteröppningarna förstörades, fasaden putsades och vitmenades. Socken, PM
- 1774 Vård/underhåll – kyrkorummet vitkalkades och 1400-talets kalkmålningar överkalkades, togs åter fram 1950. Socken
- 1774 Fast inredning – ny orgel byggdes av orgelbyggare Lars Strömblad, Ödeshög, verket ersattes med ett nytt 1914 och fasaden ombyggdes. Sannolikt byggdes även läktaren. ÖLM, ATA
- 1783 Ändring, ombyggnad, interiör, nytt altare och altarring, nya korbänkar och ny eller ombyggd bänkinredning m m. Bekostades av Friherrinnan Funk, född Odencrantz, på Hovgården. FO
- 1786 Specifika inventarier – storklockan omgjuten hos Per. And. Billsten i Norrköping. ÖC 1950-11-30
- 1815 Rivning – av det medeltida vapenhuset samt igensättning av sydportalen. Socken. ÖLM
- 1844 Renovering, exteriör, fasaden putsades och taket omtäcktes under ledning av direktör A Nyström. PM, SvB
- 1844 Renovering, interiör, kyrkan vitmålades invändigt. PM
- 1865 Ändring – ombyggnad, nytt fönster till sakristian upphöggs och försågs med järngaller. PM
- 1865 Teknisk installation – kamin i sakristian. PM
- 1869 Ändring – ombyggnad, nuvarande stentrappan till tornet byggdes och golvet i kyrkans kor lades om med användande av gamla gravstenar från kyrkogården. PM
- 1873 Specifika inventarier – dopfunt av trä, ritad av byggmästare Johan Robert Nyström. GN

- 1881-1882 Renovering, fast inredning, predikstolen och altartavlan renoverades av Westell, Lönsås. PM
- 1887 Teknisk installation – kamin vid södra långhusväggen. PM
- 1914 Vård/underhåll, exteriör, omkalkning, ommålning och taket omlades delvis med nytt spån. Östgöta Bladet 1923-12-01.
- 1914 Ändring - ombyggnad, interiören, ommålning av väggar m m. Bänkarna omgjordes (utan i koret) virket delvis återanvänt till nya bänksitsar och ryggstöd, bänkdörrarna återanvändes, sannolikt delvis nya smidesbeslag, nytt trägolv i bänkkvarteren, nytt stengolv i gångarna. Sannolikt omändrades läktaren. Fragment av ristade kalkstenshällar sattes upp i vapenhuset. En medeltida järnbeslagen dörr skänktes till Historiska Museet i Stockholm. Otto Janse. Byggmästare Lind. ATA, K
- 1914 Fast inredning – nytt orgelverk byggt av Åkerman & Lund, orgelfasaden från 1774 något ombyggd, verket ombyggt och fasaden rekonstruerad och invigd 1975. SLC, ÖLM
- 1914 Teknisk installation – ny värmeledning med lågtrycksånga, källare inreddes under sakristian. ATA
- 1928 Förslag till restaurering av arkitekt Erik Fant, Stockholm. ATA
- 1928 Ändring – ombyggnad, interiör, innanfönster. ATA
- 1939 Förslag till restaurering. Arkitekt Kurt von Schmalensee, Norrköping. ATA
- 1947 - 1953 Teknisk installation – elektrisk belysning och uppvärmning samt elektrisk klockringning. Pannrum inrättades i källaren under sakristian. ÖLM, FO, K
- 1947 Sex fragment av eskilstunakistor togs ut ur kyrkans mur
- 1950 Restaurering, interiör, läktarens kassetak ersattes av ett slätt brädtak, två pelare borttogs då västportalen frilades, blyspröjsade innanfönster med olikfärgade antikglas, bänkgavlarnas 1600-talsfägsättning togs fram, predikstolen renoverades och de medeltida kalkmålningarna togs fram. Eventuellt nytt altare av trä, altarringen omgjordes. Sakristian ombyggd, nytt skrudskåp. Arkitekt Kurt von Schmalensee, Norrköping, konservator Bertil Bengtsson, Linköping. ATA
- 1950 114 fragment av s k eskilstunakistor påträffades. Ett museum anordnades i tornkammaren ATA
- 1961 Arkeologisk utgrävning av grundmurarna till den äldsta stenkyrkan. Planritningar. Östergötlands länsmuseum. ÖLM
- 1961 Murverksdokumentation. Östergötlands länsmuseum. ÖLM
- 1961 Restaurering, exteriör, omputsning, de medeltida fönsteromfattningarna frilades. Den utvändiga torntrappan försågs med ett smidesräcke. Arkitekt Kurt von Schmalensee. Socken. ÖLM, ATA
- 1975 Fast inredning – invigning av ombyggnaden av 1914 års orgel samt den rekonstruerade orgelfasaden, där även de ”ursprungliga färgerna” tagits fram. Smedmans Orgelbyggeri. ÖLM, FO

- 1982 Vård/underhåll, exteriör, förslag till exteriör upprustning. ÖLM
- 1993 ca Vård/underhåll, interiör, väggarna rengjordes. Målaremästare Stellan Bengtsson, Sturefors. ÖLM
- 1999 Vård/underhåll – luftning av utrymmet mellan ytter- och innerbåge på fönster i långhuset. Små ventilationshål har tagits upp i putsen från utsidan. Spåntaket har tjärats med trätjära. ÖLM
- 2001 Beslut om tillstånd till konservering av kalkmålningar. Petersons Restaureringskonsult. ÖLM
- 2001 Vård/underhåll, provrenovering av 1950-talets blyspröjsade fönster, prov utfördes på ett fönster på södra sidan av långhuset. Glaskonst Winfried Bayer, Tranås. ÖLM
- 2002 Vård/underhåll, två fönster renoverades. K
- 2004 Kulturhistorisk inventering av kyrkobyggnaden och kyrkomiljön, utförd av Östergötlands länsmuseum på uppdrag av Linköpings stift. Vid inventeringstillfället besöktes ej långhusets vind.

Förkortningar

ATA – Antikvarisk-topografiskt arkiv, Riksantikvarieämbetet

FO – Odenbring, Folke, Hovs kyrka, Kort beskrivning, 5:e uppl. 1971.

GN – Nyström, Georg, Herrgårdarnas byggmästare och deras släktled under trehundra år. Värnamo 2002.

K - Kyrkan

PM - Magnell, Per, En bok om Hov i Östergötland. Linköping 1943.

Sockenk.- Forskningsprojektet Sockenkyrkorna. Kulturarv och bebyggelsehistoria. Riksantikvarieämbetet 2000; rev. 2003-12-09

SLC – Carlsson, Sten L., Sveriges kyrkorglar, Lund 1973.

ÅN – Nisbeth, Åke, Östgötskt medeltida monumentalmåleri. Ingår i Kyrka i bruk. Meddelande från Östergötlands länsmuseum 1996.

ÖC – Östgöta Correspondenten

ÖLM – Östergötlands länsmuseums topografiska arkiv

BEFINTLIGA SKYDDSFORMER

Kyrkan med dess inventarier och kyrkogården är skyddade enligt Lagen om kulturminnen 4 kap.

Kyrkomiljön ingår i område av riksintresse för kulturmiljövården, Omberg-Tåkernområdet [1].

Hov – Bondorlunda, K 12, är utvärderad som kulturhistorisk värdefull miljö i kulturminnesprogrammet för Östergötland, utgivet av länsstyrelsen i Östergötlands län 1983.

KÄLLOR

Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), Riksantikvarieämbetet
Kulturmiljövårdens bebyggelseregister, Riksantikvarieämbetet;
www.bebyggelseregistret.raa.se

Lindqvist, Gunnar, Hovs äldsta stenkyrka. Ingår i Meddelanden från Östergötlands och Linköpings stads museum 1962-1963.

Lovén, Christian, Hovs kyrkas medeltida byggnadshistoria. Ingår i Fornvännen 1990.

Lovén, Christian, Romanska storkyrkor i Sverige. Ingår i Bebyggelsehistorisk tidskrift, nr 20 1990.

Lundberg, Erik, Östergötlands romanska landskyrkor. Ingår i Meddelande från Östergötlands och Linköpings stads museum 1927.

Magnell, Per, En bok om Hov i Östergötland. Linköping 1943.

Ridderstad, Anton, Historiskt, Geografiskt och Statistiskt lexikon öfver Östergötland, A-L, Norrköping 1877.

Sveriges Bebyggelse, Östergötlands län, del V, Uddevalla 1948.

Östergötland, landskapets kyrkor. Red. Ingrid Sjöström och Marian Ullén.

Forskningsprojektet Sockenkyrkorna. Kulturarv och bebyggelsehistoria.

Riksantikvarieämbetet 2004.

Östergötlands läns kalender 1872.

Östergötlands läns museums topografiska arkiv

Övriga inventeringar

Tidigkristna gravmonument i Östergötland. En inventering och registrering, utförd 2003-2004 av Riksantikvarieämbetet UV Öst på uppdrag av Linköpings stift.

Sedan 2002 pågående inventering av kyrkogårdar/begravningsplatser i Östergötlands län, utförs av Östergötlands läns museum.

Prästgårdsinventeringen i Östergötlands län, utförd av Östergötlands läns museum 1978.

Kartor

Häradsekonomisk karta 1878

Ekonomisk karta, 1948 och 1982, blad 8E 4j Hov